

ANADOLU RAYLI ULAŖIM SİSTEMLERİ KÜMELENMESİ

ANADOLU RAYLI ULAŖIM SİSTEMLERİ KÜMELENMESİ BAŖARI HİKAYESİ

Dr. İlhami Pektaş

ANADOLU RAYLI ULAŞIM SİSTEMLERİ KÜMELENMESİ (ARUS) BAŞARI HİKAYESİ

Dr.İlhami Pektaş/ARUS Koordinatörü

“Raylı sistemler millî davamızdır” inancıyla yola çıkan Anadolu Raylı Ulaşım Sistemleri Kümelenmesi (ARUS), Türkiye’nin tüm Anadolu’yu kapsayan sektöründe lider kümelenmesi olarak, ülkemizde raylı ulaşım sistemlerine yönelik üretim yapan sanayicilerimiz, destekleyici kurum ve kuruluşlarımız ile birlikte **“İş Birliği, Güç Birliği ve Millî Markalar”** vizyonu doğrultusunda 2012 yılında OSTİM’de kuruldu.

Ülkemizde tasarımından nihai ürüne kadar yerli ve millî marka raylı ulaşım sistemlerini üreterek bunları birer dünya markası haline getirmeyi kendisine ana hedef olarak belirleyen ARUS, Anadolu’nun 27 ilinden yaklaşık 200 üyesi ile Türk raylı sistemler sektörünün önde gelen tüm kuruluşlarını bir araya getirerek sektörde iş birliği ve güç birliği yaparak millî markalar üretme görevini üstlenmiştir.

ARUS Kuruluş Süreci

ARUS’un kuruluşu 29 Aralık 2011 tarihinde 324 adet Ankara Metro Araçları satınalma ve işletmeye Alma ihale şartnamesinin yayınlandığı tarihe denk gelir. OSTİM’de toplanan Raylı Ulaşım Sistemleri sektör temsilcilerimiz gündemde olan Ankara Metrosu başta olmak üzere tüm raylı ulaşım sistemlerinin yerli ve milli olarak ülkemizde üretilmesini, ithalatın önlenerek yerli katkı payının artırılması konusunda fikir birliğine vardı. Toplantıda raylı ulaşım sistemlerinde yurtiçi potansiyelinin değerlendirilmesinin Türk sanayi açısından önemli olduğu, cari açığın kapatılması ve dışa bağımlılığın azaltılması için karar vericilerin, bürokratların ve sanayicilerin ortak sorumluluk taşıdığı, sektör üreticilerimizin ise gerek mühendislik, gerek kapasite ve gerekse kalite açısından yerli üretime hazır olduğu vurgulandı.

Farklı ülkelerden 14 farklı marka ithal edilmiş

ARUS’un kuruluşuna kadar Hızlı Tren, Metro, LRT ve Tramvay raylı sistem araçları Siemens, Alstom, Bombardier, Hyundai Rotem, ABB, CAF, Ansaldo Breda, Skoda, CSR, CNR, Mitsubishi vb. gibi şirketlerden ithal edilmiş. 10 Farklı ülkeden 14 farklı marka olarak toplam değeri 9 milyar Euro’yu bulan yaklaşık 2600 adet Raylı sistem araçları satın alınmış ve bunların hiçbirinde yerli katkı şartı bulunmuyor. Ekstra giderlerle bu maliyet 15 milyar Euro’yu buluyor. Bunlardan kaynaklanan döviz kaybı, yedek parça, stok maliyeti, işçilik vb. ekstra giderler ile ülkemiz tam bir yabancı bağımlı hale gelmiş. Burada milli bir politika belirlenmemiş. Ülkemizde tüm bunları yapabilecek kabiliyette birçok firma varken bu araçları neden ülkemizde üretmeyip dışarıdan alıyoruz denmemiş. Türkiye genelinde anahat demiryolları haricinde 12 ilimizde raylı sistem hizmeti veriliyor ve raylı sistem projeleri 1989 yılından buyana devam ediyor. 2053 yılına kadar 7000 adet Metro, LRT, Tramvay, 1200 adet Yüksek Hızlı tren, Hızlı tren, DMU, EMU, Banliyö treni ve 30 binden fazla yük vagonuna ihtiyacımız var. Raylı sistem araçlarının ithalatını istemeyen ARUS sektör temsilcileri yerli ve milli olarak bu araçların üretimine talip olmuş ve milli markalar üretmek için yola çıkmıştır.

Neden Biz Yapmıyoruz

OSTİM Başkanı Orhan Aydın, Ankara Sanayi Odası (ASO) ve Organize Sanayi Bölgeleri Üst Kuruluşu (OSBÜK) Başkanı Nurettin Özdebir, OSTİM Vakfı Yönetim Kurulu üyesi ve ARUS’un kurucusu rahmetli Prof.Dr. Sedat Çelikdoğan, RAYDER yöneticileri Ahmet Gök, Taha Aydın ve başta Bozankaya, Durmazlar, Aselsan, Medel, Sazcılar, Raitur, Savronik ve Safkar olmak

üzere Raylı Ulaşım sistemleri sektör üreticileri, vakıf ve sivil toplum kuruluş temsilcilerinin OSTİM'de biraraya gelerek **"Raylı Sistemler Milli Davamızdır"**, Raylı sistem araçlarını **Neden bizler üretmiyoruz**, artık yeter **'yerli ve milli üretim'** için hazırız haykırışı ile başlattıkları ortak mücadele ve etkili girişimler sonunda meyvesini verdi ve Ankara Metrolarında kullanılmak üzere alınacak 324 adet metro aracı için 14 Şubat 2012'de yapılacak ihale şartnamesine o zamanki adıyla Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı en az yüzde 51'inin yerli olması yönünde karar aldı.

Bu toplantı ve yapılan istişareler sonucunda sektörü temsil etmek üzere Anadolu Raylı Ulaşım Sistemleri Kümelenmesi (ARUS) kuruldu ve Dr. İlhami Pektaş ARUS koordinatörü olarak göreve başladı. OSTİM Başkanı Orhan Aydın ARUS'un kuruluş sürecini şöyle anlatıyor. Ankara Metrosu'nun ihalesiyle başlayan süreçte, ASO, OSBÜK, STK'lar ve Türkiye'deki raylı sistemlerle ilgili kim ne üretiyorsa hepsini OSTİM'de bir araya getirdik. Özellikle rahmetli Prof. Dr. Sedat Çelikdoğan hocamızın gayretlerini burada yad etmek istiyorum. Raylı sistemle ilgili Türkiye'nin bütün sektör temsilcilerini, sanayicilerimizi topladığımızda gördük ki; Türkiye'nin potansiyeli düşündüğümüzden çok daha ileride. 'Türkiye bu potansiyeli neden kullanmıyor, ihtiyaçlarını yerli imkanlarla neden karşılamıyor?' sorusuna hep birlikte cevap aradık ve buradan bir kümelenme oluşturduk. Bu kümelenme sayesinde de ülkemizin kendi raylı sistem araçlarını, hafif metro aracını, metro aracını, lokomotifini, hızlı trenini üretebileceği ortaya çıktı. Firmalarımızın yaptıkları, hayata geçirdikleri projeleri de yakından keşfedilince, hepimizin özgüveni arttı. ARUS, OSTİM'de kuruldu ama üyelerimiz tüm Anadolu'yu kapsadığı için adını Anadolu Raylı Ulaşım Sistemleri Kümelenmesi olarak kararlaştırdık. ARUS'u kuranlara, emek verenlere; başta rahmetli Prof. Dr. Sedat Çelikdoğan hocam olmak üzere, ASO ve OSBÜK yönetimine, OSTİM camiasına, Raylı sistem sektör temsilcilerimize, sanayicilerimize ve ARUS'un tüm üyelerine teşekkür ediyorum..

Raylı sistemler milli davamızdır

1950'den 2003'e kadar ihmal edilen demiryolu ve şehiriçi raylı ulaşım sistemlerinde umutların tükendiği sanılan bir dönemde 2003 yılı demiryolları için bir milat oldu. Bu tarihten sonra demiryollarında dev projeler hayata geçirilerek büyük yatırımlar yapılmaya başladı. Raylı sistemleri milli davamız olarak gören ARUS'un kurulması ile Raylı sistem sektöründe yerli ve milli üretime verilen önem en üst seviyeye çıktı.

1961'de Türasaş tesislerinde Eskişehir'de Karakurt, Sivas'ta Bozkurt Buharlı Trenlerinin yerli ve milli üretimi ile başlayan milli üretim serüveni, daha sonra Eskişehir ve Sakarya'da lisansla üretilen DE 24000 Serisi Dizel Lokomotifleri (1970), E 14000 Elektrikli Banliyö tren seti (1976), E 43000 Serisi Elektrikli Ana Hat Lokomotifleri (1988) ile devam etti. 1994'de Sakarya'da ilk yerli

Ray Otobüsü ve Eskişehir'de DH 7000 tipi ilk yerli Manevra Lokomotifi üretildi. 1999 yılında İstanbul Ulaşım A.Ş., Türk mühendisleri tarafından tasarlanan ve Türkiye'nin ilk yerli üretim tramvayı olma özelliğini taşıyan Railway Transport Equipment RTE2000 raylı sistem aracını üretti. 2009 yılında Edirnekapı-Topkapı hattında sefere başlayan RTE 2009 Tramvayı için seri üretim yapılması hedeflendi. Ankara'da kazaya uğrayan bir metro aracının tüm parçalarının OSTİM sanayicileri tarafından üretilerek yenilenmesi, BOZANKAYA'nın Almanya, Amerika ve Türkiye'de raylı ulaşım sistemi parça ve ürün üreticisi olması, DURMAZLAR'ın Bursa Büyükşehir Belediyesi için tasarım ve prototipini tamamladığı İpekböceği tramvayını üreterek 18 adet seri imalat siparişi alması Türk Sanayisinin yerli ve milli üretim ateşinin ilk kıvılcımları oldu.

ARUS, tüm yerli üretim potansiyelini tek çatı altında topladı. Başta Prof.Dr. Sedat Çelikdoğan olmak üzere ARUS kurucu üyeleri, Türk sanayisi raylı sistemlerde milli markalar çıkaracaktır bu potansiyeli görüyoruz, ARUS çatısı altında başlayan bu birtikellik ruhunun doğuşu ile Küme içinde biz burada varız, biz bu işi yaparız ve biz bu işi başaracağız diyerek ülkemizin ihtiyacı olan tüm Raylı Sistemleri yerli ve milli imkanlarla üretme hedefi doğrultusunda çalışmalarına başladılar.

Metro Araç Alımında %51 Yerli Üretim Şartı Getirildi

2012 yılı Türkiye için yerli ve milli üretimde bir dönüm noktası, bir kırılma noktası oldu. Bu tarihten sonra ülkemizde yapılan tüm ihalelerde en az %51 yerli katkı dönemi başladı, milli markalarımız doğdu. Bu karar, bundan sonra Türkiye'nin ihtiyacı olan tüm Metro, LRT, Tramvay, Hızlı Tren, Lokomotif ve Yük Vagonlarının artık yerli demiryolu sanayimiz tarafından üretileceği anlamına geliyordu. ARUS, Türkiye'nin ihtiyacı olan raylı sistem ulaşım araçlarının büyük bedeller ödenerek yurt dışından ithal edilmesini önlemek, milli markalar üretmek için gayretlerini hızlandırdı.

Bu tarihten sonra yabancı firmaların Türkiye'ye bakış açısı da değişti. 'Türkiye'ye nasıl mal satarız?' konumundan, 'Türkiye'de nasıl işbirliği yapabiliriz, Türkiye'deki pazarda yerli firmalarla birlikte nasıl projeler üretebilir ve üretim yapabiliriz?' konumuna döndü; buradan da Yurtdışı firmalarının hemen hemen hepsi Türkiye'de kendine yerli ortak arayarak birlikte iş yapmak için çalışmalara başladı.

Demiryolu sanayicileri olarak yerli üretimin artmasında ve sektörümüzün gelişmesinde çok önemli olan bu karar için Bakanlığımızı, bürokratlarımızı ve tüm emeği geçenleri kutluyor, bu cesur karara teşekkür ediyoruz.

Raylı sistemlerde yerli ve milli üretim kararlılığı

ARUS, Raylı Sistemlerde CSR ile %51 yerli katkı şartını görüşmek üzere, Ulaştırma Bakanlığı yetkilileri, Çinli yöneticiler, Sektör temsilcileri, Sanayi ve Ticaret Odaları, Kamu kurumları, STK ve Belediye işletmelerini 11 Aralık 2012 tarihinde İstanbul Ticaret Odasında bir araya getirdi.

Yerli üretimi artırmak ve Milli markalar çıkararak ülke kaynaklarının yurt içinde kalmasını hedefleyen ARUS, Ulaştırma Bakanlığı üst düzey yetkilileri ve sektör temsilcileri ile birlikte alınan kararın takipçisi olduğunu burada vurguladı. Toplantıda ARUS üyeleri, Çinli yetkililerle Ankara Metro araçlarında %51 yerli katkının dağılımı ve hangi ürünlerde yapılması gerektiği konusunda görüşmeler gerçekleştirdi.

YHT Trenleri %53 yerli Katkı ile Raylara İnecek

ARUS'un da içinde yer aldığı Türkiye'de yerli ve milli demiryolu hamlesi kapsamında Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı Binali Yıldırım tarafından Türkiye'nin ilk yerli üretim yüksek hızlı tren projesi olan **"Milli Tren"** çalışmalarının lansmanı **17 Aralık 2013'te** TCDD Gar'da gerçekleştirildi.

2014 yılında TCDD, Milli Yüksek Hızlı Tren'in endüstriyel tasarım çalışmalarını tamamladı ve üretimde yer almak isteyen ARUS üyeleri, Üniversite ve ARGE kuruluşları ile Eskişehir'de YHT çalıştayı yapıldı.

ARUS yönetim kurulu 2014 yılında Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı olarak atanan Lütfi Elvan'ı ziyaret etti. Lütfi Elvan bu ziyarette 80 adet Milli Yüksek Hızlı Tren ihalesinde **"Minimum yüzde 53 yerli üretim şartı"** konulacağını bildirdi. Bu kapsamda Elektrikli tren setlerinin tasarım ve detay mühendislik çalışmalarının tamamlanmasının ardından seri üretime geçilmesi planlandı. Böylece Türkiye hem yüzde 53 yerli katkı şartı ile Milli Elektrikli Hızlı Tren setlerine kavuşacak hem sanayicilerimiz kazanacak hem de yaklaşık 50 bin kişilik istihdam sağlanacaktı.

Raylı Sistemlerde Yüzde 51 Başbakanlık Genelgesi Yayınlandı

ARUS'un gayretleri ile 2017 yılında yayımlanan **2017/22 sayılı Başbakanlık Genelgesi** ile Raylı sistem araçlarında **%51 yerlilik şartı** yürürlüğe girdi. Bu genelge, Türkiye'deki tüm kentiçi ve şehirlerarası demir yolu ağlarında kullanılacak çeken ve çekilen araçların en az **%51 oranında yerli malı** olması kuralını getirmiştir. Metro, hafif raylı sistem (LRT), tramvay, banliyö trenleri, yüksek hızlı trenler ve benzeri tüm raylı sistem araçları genelge kapsamındadır. Bu genelge ile düzenlenen tüm kamu ihalelerinde ve tedarik süreçlerinde araçların asgari **%51** oranında yerli katkı ve yerli ürün şartını sağlaması zorunlu kılınmıştır. Bu genelge ile; yurt dışına bağımlılığı azaltmak, yerli sanayiye ve raylı sistemler sektörünü desteklemek, teknoloji transferi yapmak ve Türkiye'de üretilen ürün/hizmetlerin kamu yatırımlarında yerlilik payının artırması hedeflenmiştir.

Yerlileştirme Faaliyetleri

ARUS, yerli ve milli üretimi artırmak üzere üye firmalarını TCDD, TÜRASAŞ, TCDD Taşımacılık, TCDD Teknik, Bozankaya, Durmazlar, Aselsan, Vagon üreticileri ve ülkemizde üretim yapmak isteyen Siemens, Alstom, Hyundai Eurotem ile Tedarikçi Geliştirme Çalıştayları, Raylı Sistemler Sanayi Teknik Komitesi (RAY-TEK) Çalışma Grubu ile sanayi politikaları, Test, Sertifikasyon ve Uygunluk Çalıştayları, Offset/Sanayi İşbirliği Programı (SİP) Çalıştayları, TÜRSİD-Raylı Sistem İşletmecileri (Ankara, İstanbul, Bursa, Kayseri, İzmir, Eskişehir, Samsun, Adana, Antalya, Konya, G. Antep ve Kocaeli Büyükşehir Belediyeleri) ile Yerlileştirme İş Birliği çalıştayları düzenleyerek yerlileştirme çalışmalarına destek vermektedir.

ARUS Kümelenmesi, tüm firma ve kuruluşlarımızın "iş birliği, güçbirliği ve milli markalar" ilkesi ile ahilik geleneğine uygun olarak milli ürünler geliştirmesi ve geliştirdiği ürünleri ihraç ederek ülke ekonomisine katkı sunması ve istihdam yaratması için faaliyet göstermektedir.

ARUS üyeleri bugüne kadar 20'nin üzerinde milli marka çıkarmış olup bu markalarımız gerek yurt içinde ve gerekse yurt dışında başarıyla hizmet vermektedir. ARUS, ayrıca yurt dışından tedarik edilemeyen kritik parçalar, stratejik ürünler gibi raylı sistem bileşenlerinin ülkemizde yerli ve milli imkanlarla üretilmesi konularında yoğun çalışmalar yapmaktadır.

Türkiye'nin ilk yerli hafif raylı sistem aracı olarak kayıtlara geçen RTE raylı sistem projesi kapsamında, 1999 yılında ilk prototip tramvay İstanbul Ulaşım tarafında başarıyla üretilmiştir. Prototip üretiminin ardından, benzer tasarım yaklaşımıyla 18 adet İstanbul marka Tramvay aracı seri olarak üretilmiş ve bu araçlar, İstanbul'da T4 (Topkapı-Mescid-i Selam) hattında hizmete alınmıştır. Metro İstanbul, 2022 yılında kuruluşunun 34. yılını kutlarken, bu öncü geleneği sürdürerek yeni bir yerli tramvay projesi olan Tram34'ün tanıtımını yapmıştır.

Durmazlar firması yerli imkanlarla İpekböceği ve Panorama tramvaylarını, Green City LRT aracını, Bozankaya firması ise Talas ve Yeni nesil Tramvaylarını, Sürücüsüz metro aracını geliştirdi. İstanbul ulaşım İstanbul LRT hafif metro aracını, Metro İstanbul Tram34 tramvayını geliştirdi. Durmaray'ın yeni nesil raylı sistem çözümleri arasında yer alan Panorama Tramvayı, ilk kez 2016 yılında Samsun'da, ardından 2017 yılında Kocaeli'nde ve 2019 yılında İstanbul'da hizmet vermeye başladı.

İpekböceği Tramvayı, Durmaray tarafından 2009'da Ar-Ge çalışmalarına başlanan ve geliştirilen ilk özel sektör milli tramvay projesidir. 2013 yılında Bursa'da kentiçi ulaşım entegre edilerek hizmet vermeye başlamıştır. İpekböceği tramvayında Aselsan, Yılmaz Redüktör ve ELK Motor işbirliğinde Türkiye'nin ilk yerli ve milli Tramvay redüktörü ve cer motoru geliştirilerek kullanılmış olup, TÜBİTAK-RUTE, ELSAN Elektrik A.Ş., TÜRASAŞ ve ASELSAN tramvay ve metro araçları için cer motoru testlerini tamamlayarak seri üretime geçecek seviyeye ulaşmıştır.

Bozankaya'nın 2016 yılında Ankara Sincan'daki üretim tesislerinde ürettiği Kayseri Talas Tramvayından sonra 2018 yılında geliştirilen yeni nesil tramvaylar, 30 metre uzunluğa, 2.400 mm genişliğe ve %100 alçak tabanlı yapıya sahiptir. Araçlar maksimum 70 km/s hıza ulaşabilmekte ve yaklaşık 200 yolcu taşıma kapasitesiyle yoğun kentsel hatlarda etkin bir taşıma çözümü sunmaktadır.

2020 yılında Bataryalı tramvay teknolojisinin geliştirilmesiyle birlikte Bozankaya, Avrupa Raylı Sistemler Kümelenmeleri Birliği (ERCI) tarafından "Avrupa'nın En İnovatif Şirketi" ödülüne layık görülmüştür. Yine 2020 yılında Bozankaya tarafından tasarlanan Yerli ve Milli Sürücüsüz Metro Aracı, Türkiye'nin ilk sürücüsüz metro aracı olma özelliğiyle öne çıkmaktadır. Proje, raylı sistemlerde ileri düzey otomasyon ve yerli mühendislik gücünün bütünleştiği örnek bir teknoloji yatırımdır. Gebze-Darica hattında kullanılmak üzere tasarlanan metro araçları, 80 km/saat servis hızına ve 1.476 yolcu kapasitesine sahiptir.

Dört araçtan oluşan bir tren setinin toplam uzunluğu 88 metre olarak tasarlanmış ve 28 adet sürücüsüz metro aracının üretimi tamamlanarak Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığımıza teslimatı yapılmıştır. Projede yaklaşık %70 yerlik oranı sağlanmış olup, tasarım, mühendislik ve proje yönetimi süreçlerinin tamamı yerli kaynaklardan sağlanmıştır.

İSTANBUL TRAMVAYI

E5000 ELEKTRİKLİ ANAHAT LOKOMOTİFİ

E1000 ELEKTRİKLİ MANEVR A LOKOMOTİFİ

ELEKTRİKLİ TREN SETİ

Aselsan, Sönmez trafo işbirliği ile cer trafosu üretmiş ve cer motoru geliştirmiştir. Aselsan, Sinyalizasyon ve kontrol sistemleri, Elektrikli ve Raylı araç kontrol ve yönetim sistemleri, Elektrikli araç çekiş sistemleri, Cer motor ve kontrol sürücü sistemleri, Raylı araç çekiş sistemleri, CBTC Metro sinyalizasyon sistemleri, Trafik yönetim merkezi, Yolcu bilgi sistemi, Haberleşme alt sistemi, Anlaşman alt sistemi, Bölge kontrol alt sistemi vb. kritik sistemleri üretmektedir. Aselsan yakın zamanda kazandığı Kağıthane-İstanbul Havalimanı Metro Hattı ve Gebze-Darica metro hattında milli sinyalizasyon işlerini tamamlamıştır.

Tübitak Raylı Ulaşım Teknolojileri Enstitüsü (RUTE), Elektrikli Tahrik Sistemleri, Araç Kontrol Sistemleri, Araç Tasarım ve Analizleri, Motor ve Aktarma Sistemleri, Robotik Akıllı Sistemler ve Enerji Depolama Sistemleri alanlarında çalışmalar yapıyor. TÜBİTAK RUTE ve TÜRASAŞ, TCDD'nin manevra ve kısa mesafe yük taşıma ihtiyaçlarını karşılayabilecek özellikte, modern sürüş sistemine sahip 1 MW gücünde, yerlilik oranı yüzde 85 olan **E1000 elektrikli lokomotif** geliştirdi. Başlatılan **"Dizel Elektrikli Lokomotifler için Cer Sistemi Geliştirilmesi"** projesi kapsamında geliştirilen çekiş sistemleri sayesinde en kritik sistemleri yerli imkanlarla üretme yetkinliği kazandı. Proje ile TÜRASAŞ için toplamda 4 farklı tipte 14 adet lokomotif için cer sistemi geliştirildi ve prototip sonrasında cer sistemleri teknoloji transferi ile TÜRASAŞ tesislerinde üretilmeye devam ediyor. Daha önceden yurtdışından temin edilen sistemler milli imkanlarla tasarlanıp devreye alındı ve bugüne kadar 100 bin kilometreyi aşkın yol yaparak başarısını kanıtladı. TÜRASAŞ ve TÜBİTAK RUTE işbirliğinde kazanılan tecrübeler sayesinde **"E5000 Elektrikli Anahat Lokomotifi Geliştirilmesi"** projesi ile TCDD Taşımacılık A.Ş.'nin ihtiyaçlarına uygun, 5MW gücünde, Avrupa Birliği Demiryollarında Karşılıklı İşletilebilirlik Teknik Şartnamesi (TSI) sertifikasına sahip, yük ve yolcu taşımacılığı için, 140 km/s hıza sahip yeni nesil elektrikli anahat lokomotifi geliştirildi ve 95 adet lokomotifin seri üretimine başladı. E5000 projesi ile ülkemizin elektrikli anahat lokomotifi ihtiyacında dışa bağımlılık tamamen sona erdi.

2013 yılında hızlı tren projesi kapsamında TÜRASAŞ tarafından başlatılan elektrikli tren seti 2020 yılında testlere başlamış ve 2023'te Adapazarı-Gebze hattında hizmete girmiştir. Sakarya adıyla çalışmaya başlayan Milli Elektrikli Tren Setleri, 160 km/s işletme hızına, 324 yolcu kapasitesine ve %70 yerlilik oranına sahiptir.

Saatte 225 kilometre hıza ulaşabilen Milli Elektrikli Hızlı Tren Projesi, sekiz araçlı, alüminyum gövdeli ve 584 yolcu kapasitesine sahip olup test aşamasındadır. 2026 yılında testlerin tamamlanarak seri üretime geçmesi hedefleniyor. Yine milli imkanlarla TÜRASAŞ tarafından DE10000 Dizel Elektrikli Manevra Lokomotifi ve Gaziray için 90 kilometre hıza sahip alüminyum gövdeli Elektrikli Banliyo tren setleri özgün araç olarak milli imkanlarla üretilmiştir. DE10000 Manevra lokomotifi Tanzanya'ya ihraç edilmiş, Banliyo trenleri ise Gaziantep'te hizmet vermeye başlamıştır.

225 KM/SAAT ELEKTRİKLİ HIZLI TREN

GAZİRAY ELEKTRİKLİ BANLİYÖ TRENI

SÜRÜCÜSÜZ MİLLİ METRO ARACI

İSTANBUL TRAM34

Yük taşımacılığı kapsamında bir diğer dikkat çeken girişim, HSL 700 milli hibrit manevra lokomotifi projesidir. TCDD Taşımacılık, TÜRASAŞ ve ASELSAN iş birliğinde geliştirilen hibrit lokomotif, dizel motor ve batarya güç ünitelerini entegre ederek %40'a varan yakıt tasarrufu sağlamaktadır. Türkiye, bu teknoloji sayesinde hibrit lokomotif geliştirebilen ve ticarileştirebilen sayılı ülkeler arasına girmiştir. TÜRASAŞ ve TÜBİTAK-RUTE işbirliğinde, Elektrikli, 6 akslı 7.2 megavat ve 3.750 beygir gücünde “Yerli ve Milli CoCo Platform Anahat Lokomotif” geliştirme çalışmaları devam etmektedir.

TCDD Taşımacılık için **TLM16V185** tipi “Ağır Dizel Motorunun Modernizasyonu ve Özgün Motor Geliştirilmesi” projesinde TÜBİTAK-RUTE ve TÜRASAŞ işbirliğinde manevra lokomotifleri için özgün motorun sıfırdan geliştirilmesi ve mevcut motorlarının yakıt tüketiminin %12 azaltılması için modernizasyon çalışmaları tamamlanmıştır. Özgün Motor projesi kapsamında geliştirilen 12 silindirli dizel lokomotif motoru, 2700 beygir güce ulaşabilmekte ve %100 yerli tasarım, %90 yerli imalat oranına sahiptir. 3.600 parçadan oluşan bu motor, lisans hakları tamamen Türkiye'ye ait olan yüksek güce sahip ilk yerli lokomotif motoru olma özelliğini taşımaktadır.

TÜBİTAK-RUTE, “**Yerli Sinyal**” projesi kapsamında Avrupa standartlarına uygun ETCS Seviye 1 sinyalizasyon sistemini geliştirdi. SIL4 güvenlik düzeyine sahip olan bu sistem, ilk olarak İzmir'in Torbalı-Ödemiş hattında başarıyla uygulandı. Ardından Ankara-Kayseri ve Afyon-Denizli gibi anahatlarda kademeli olarak yaygınlaştırılmış ve Ocak 2025 itibarıyla Türkiye genelinde toplam 36 istasyonda devreye alınmıştır. TÜBİTAK RUTE tarafından geliştirilen Millî Tren Kontrol ve Yönetim Sistemi (MTYKS), tren içerisindeki tüm alt sistemlerin gerçek zamanlı izlenmesini ve merkezi kumandasını sağlayarak, sürücü kaynaklı hataları minimize eden “tren beyin sistemi” işlevi görüyor.

TÜBİTAK tarafından geliştirilen GSM-R tabanlı TCDD Haberleşme Sistemi, tren-tren ve tren-merkez iletişimini güvenli ve kesintisiz olarak sağlamaktadır. Türkiye'de demiryolu sinyalizasyon sistemlerinde dışa bağımlılığı azaltmak ve yerli teknolojiler geliştirmek

hedefiyle yürütülen Ar-Ge faaliyetleri kapsamında ASELSAN önemli bir rol üstlenmektedir. ASELSAN tarafından geliştirilen COBALT Metro Sinyalizasyon Sistemi, haberleşme tabanlı tren kontrolü (CBTC) teknolojisine dayalı olarak tasarlanmış ve trenin hassas konum bilgisini, ray devrelerine ihtiyaç duymaksızın, çift yönlü kesintisiz haberleşme aracılığıyla emniyetli şekilde belirleyebilecek nitelikte yapılandırılmıştır.

ARUS demiryolu yerli üretim seferberliğinin temel hedefi yerli ve milli demiryolu sanayisini güçlü, sürdürülebilir, rekabetçi bir yapıya kavuşturmadır. Bu doğrultuda şu ana kadar elektrifikasyonda %95, sinyalizasyonda %35, üst yapıda %95, altyapıda %100 ve Raylı sistem araçlarında %70 yerlilik oranına ulaşılmıştır.

İş Birliği, Güç Birliği ve Milli Markalarımız

ARUS, kurulduğu günden bu yana gösterdiği büyük gayretler sonucunda ithal edilen raylı sistem araçlarında en az %51 yerli katkı sağlamakla kalmamış, ürettiği millî marka tramvay, hafif metro aracı(HRS), metro, banliyö, elektrikli tren, elektrikli hızlı tren, lokomotif, vagon, cer sistemi, kontrol sistemi ve sinyalizasyon sistemlerinde yerlilik oranını %70 seviyesine çıkarmayı başarmıştır. Bu çalışmalar sonucunda 12. Kalkınma Planında yerli katkı hedefi %80 olarak belirlenmiştir.

Bu kapsamda ARUS, ithal edilen toplam 3495 adet raylı sistem araçlarından 1736 adedine en az %51 yerli katkı sağlamış, aynı zamanda Tramvay, LRT, Metro, Elektrikli(EMU) ve Dizel Lokomotif(DMU), Hızlı Tren ve Vagon üretiminde 20'den fazla milli markaya imza atarak 560 adet millî raylı sistem aracının şehirlerimizde hizmet vermesini sağlamıştır.

ARUS üyeleri gerçekleştirdikleri birlik ve beraberlik ruhu, takım çalışması sonucu, hedefleri doğrultusunda 18 adet İpekböceği ve 56 adet Panorama Tramvayı/Durmazlar, 60 adet Green City LRT/Durmazlar, 18 adet İstanbul LRT/Metro İstanbul, 31 adet Kayseri Talas Tramvayı/Bozankaya, 62 adet yeni nesil tramvay/Bozankaya, 20 adet HRS/Bozankaya, 28 adet Sürücüsüz Metro aracı/Bozankaya, 95 adet E5000 Elektrikli Ana Hat Lokomotif/Türasaş, 32 adet Gaziray Elektrikli Banliyo treni/Türasaş, 3 set (15 adet) 160 km/saat ve 1 set prototip (8 araç) 225 km/saat hıza sahip Elektrikli Tren seti/Türasaş, 1 adet HSL 700 Hibrit Manevra Lokomotif/Türasaş ve Aselsan, 1 adet E1000 Manevra ve 1 adet DE10000 Dizel Elektrikli Manevra Lokomotif/Türasaş, 34 adet Tram34 Tramvayı/Metro İstanbul, yüzlerce yeni nesil yük vagonları, askeri tank taşıma vagonu, yangın söndürme vagonu, TLM6V185 Dizel Motor, 8 silindirli 1200 HP dizel motor, 12 silindirli 2700 HP dizel lokomotif motoru, cer motorları/Aselsan, Tübitak-RUTE ve Emsan Elektrik, millî sinyalizasyon sistemleri/ Aselsan, Tübitak-RUTE ve Yapı Merkezi İDİS örnekleri verilebilir. Üretilen 560 adet yerli ve millî raylı sistem araçları şu anda Bursa, Kayseri, İstanbul, Samsun, Kocaeli, Antalya, İzmir ve Gaziantep illerimizde, Gebze-Darica, Adapazarı-Gebze hatlarında başarıyla hizmet veriyor.

Devlet Politikalarına Katkı

ARUS, ekosistem içinde T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı, T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, T.C. Ticaret Bakanlığı, T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, T.C. Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı, Ulaştırma Bakanlığı Altyapı Yatırımları Genel Müdürlüğü (AYGM), TCDD, TCDD Taşımacılık, TÜRASAŞ, TCDD Teknik, Belediyeler, Orta Anadolu İhracatçılar Birliği, TİM, Üniversiteler, Teknoparklar, TÜBİTAK, TSE, Kalkınma Ajansları, KOSGEB, İller Bankası, DMO, Tüm Raylı Sistem İşletmecileri Derneği (TÜRSİD), Raylı Sistem İşletmecileri gibi birçok kamu ve özel kurum, kuruluş ve Ana sanayii firmaları ile işbirliği yapmaktadır.

ÜST DÜZEY ZİYARETLER

KALKINMA PLANI ÇALIŞTAYLARI

MİLLİ ÜRETİM ÇALIŞTAYLARI

KALKINMA PLANI VE ULAŞTIRMA ŞURASI

ARUS, bu kapsamda 2015'de Yerli Malı Tebliği, 2015'de Sanayi İşbirliği Programı (SİP), 2017'de Raylı Sistemlerde %51 Yerli Katkı Başbakanlık Genelgesi, 2018'de yeniden düzenlenen Sanayi İşbirliği Programı (SİP), 2020'de Sanayi İcra Komitesinin (SAİK) kuruluşu, yerli katkı şartının artırılması ve milli markalar üretilmesi çalıştaylarında aktif rol oynadı. Tüm bu çalışmalar sonucunda yerli üretimin artırılması ve milli markaların üretilmesi artık bir devlet politikası haline geldi.

Sanayi İşbirliği Programı (SİP), kamu alımlarında yenilik, yerlileşme ve teknoloji transferini sağlamak amacıyla oluşturulmuş bir program olup yerli üretimi artırmayı ve cari açığı azaltmayı hedeflemektedir. Bu kapsamda Milli Hızlı Tren, Metro ve Tramvay araçlarının ülkemizde SİP kapsamında üretilmesinde hangi parçaların hangi firmalarımız tarafından üretilebileceği ve raylı sistem araçlarının porsantaj tablolarında yerlilik oranları konusunda çalışmalar gerçekleştirmiştir.

ARUS aynı zamanda 11 ve 12. Ulaştırma Şuralarına, 10, 11 ve 12. Kalkınma Planı Çalıştaylarına da katılarak yerli ve milli üretimin artırılmasında önemli rol almıştır. ARUS, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Raylı Sistemler Sanayi Teknik Komitesi (RAYTEK) çalışma grubunun üyesi olup tüm toplantılarına katılarak raylı sistemler sanayi politikalarının belirlenmesi, yerli katkının artırılması, sektör sorunlarının çözümü ve mevzuat altyapısının oluşturulmasına katkı vermektedir.

Sektör temsilcisi olarak Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı UHDM çalıştaylarına katılarak Demiryolu Sektöründe Mevzuat, Standardizasyon ve Avrupa Birliği Uyum Politikalarının oluşturulmasına, T.C. Cumhurbaşkanlığı Bilim, Teknoloji Ve Yenilik Politikaları Kurulu çalışma grubunda görev alarak Türkiye'nin 2053 vizyonu doğrultusunda "**Yeni Nesil Rayötesi Sistemler**" alanında hazırlanan raporlara, alınan kararlara, hazırlanan mevzuat, tebliğ, yönerge, genelge ve yönetmeliklere görüş ve önerileri ile katkı sağlamaktadır.

Yürütülen Ulusal ve Uluslararası Projeler

ARUS, raylı sistemler özelinde üç adet Ticaret Bakanlığı Uluslararası Rekabetçiliğin Geliştirilmesi (UR-GE) Projesi ve üç adet AB COSME Projesi tamamlamış olup, hâlihazırda bir adet Ticaret Bakanlığı UR-GE Projesi ve bir adet Sanayi Bakanlığı Küme Destek Projesi yürütmektedir.

-Yurt İçi Projeleri

T.C. Ticaret Bakanlığı Uluslararası Rekabeti Geliştirme Projesi(URGE)

1. 13.UR-GE.044 Uluslararası Rekabetçiliği Geliştirme Projesi (2013-2016)
2. 17.UR-GE.046 Uluslararası Rekabetçiliği Geliştirme Projesi (2017-2021)
3. 22.UR-GE.006 Uluslararası Rekabetçiliği Geliştirme Projesi (2022-2025)
4. 25.UR-GE.076 Uluslararası Rekabetçiliği Geliştirme Projesi (2025-2028)

Tüm bu projeler kapsamında ARUS, üyelerinin ihracat kapasitelerini ve uluslararası rekabet güçlerini artırmak amacıyla Ticaret Bakanlığı %75 destekli 3 adet URGE projesi tamamlamış ve 4.URGE projesine başlamıştır. URGE projeleri kapsamında projeye başlamadan önce İhtiyaç analizi çıkarılmakta ve bu analiz doğrultusunda üyelerin sektörel alanlarını kapsayan uluslararası pazarlama ve alım heyetleri düzenlenmektedir. Şimdiye kadar yapılan URGE projeleri kapsamında ACRI/Çekya, JORSA/Japonya, Rail-S/Almanya, VDB/Almanya, Ditecfer/İtalya, Mafex/İspanya, Rail Grup/İspanya, Green Transport Cluster/ Bulgaristan, Swisrail/İsviçre, ACStyria/Avusturya, RCSEE/ Balkan Ülkeleri, İ-Trans/Fransa kümelenmeleri ile yurt dışı ve yurt içinde B2B iş görüşmeleri yapılmış olup aynı zamanda Belçika, İngiltere, Polonya, İran, Fas, G.Afrika, Özbekistan ülkeleri ziyaret edilerek üyelerimizin bu ülkelerle işbirliği ve ihracat potansiyeli geliştirilmiştir.

ARUS/Swisrail-İsviçre

ARUS/VDB-Almanya

ARUS/ACRI-Çekya

ARUS/JORSA-Japonya

Şimdiye kadar gerçekleştirilen bu proje faaliyetleri kapsamında üyelerimizin toplam ihracatında yüzde 120 artış kaydedilmiş ve ortak projelerde yer alınarak üyelerimize yeni işbirliği imkanları kazandırılmıştır.

ARUS/ÇEKYA

ARUS/ALMANYA

ARUS/BULGARİSTAN

ARUS/AVUSTURYA

T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Küme Destek Projesi

T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Küme Destek Projesi kapsamında ARUS yüzde 70 destek oranında 80 milyon TL bütçeli ve 5 yıllık proje yürütmeye hak kazanmış ve 15 Kasım 2025 tarihi itibarıyla proje başlamıştır.

T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Küme destek projesi, ARUS üyelerinin rekabet edebilirliği ve verimliliğini yükselterek, dünya ihracatından daha fazla pay alan, ağırlıklı olarak yüksek teknoloji ürünlerin üretildiği, nitelikli iş gücüne sahip, çevreye ve topluma duyarlı bir sanayi yapısına dönüşümünü hızlandırmak için rekabet edebilirlik ve sürdürülebilirlik potansiyeli taşıyan, ulusal düzeyde öneme haiz ve ağırlıklı olarak imalat sanayinde faaliyet gösteren kümelenme teşebbüslerini desteklemektir. Bu çerçevede onaylanan 5 yıllık iş planında ARUS kümelenmesi ve küme üyelerinin rekabet edebilirliğini, verimliliğini, sürdürülebilirliğini, nitelikli iş gücünü geliştirmek üzere verimli etkinlikler, çalıştaylar, mesleki eğitimler düzenlemek, üyelerimizin kaliteli üretim ve ihracatını geliştirmek üzere belgelendirme çalışmalarına katkıda bulunmak üzere faaliyetler planlanmıştır.

ARUS, bu kapsamda 12-23 Şubat 2026 tarihinde ilk olarak Tübitak Gebze yerleşkesinde Türkiye Raylı Sistemler İş Forumu 2026 düzenleyerek Kamu, sanayi ve akademiye aynı platformda buluşturan; yatırım politikalarından, AR-GE ve teşvik mekanizmalarına, mevzuat ve standartlardan yerli ve milli üretim vizyonuna kadar sektörün stratejik başlıklarını ele alan ve raylı sistemler ekosisteminin geleceğine yön veren önemli bir etkinlik yaptı. Bu etkinlikte; TÜBİTAK ile TCDD arasında, YERLİ SİNYAL sistemlerinin ERTMS uyumlu hale getirilerek yaygınlaştırılması, Otomatik Tren Muayene İstasyonlarının ülke genelinde kullanımının artırılması, AYGM, ASELSAN ve TÜBİTAK RUTE arasında, şehirlerimizde metro sinyalizasyon sistemlerinin yaygınlaştırılması, TÜBİTAK ile TÜRASAŞ arasında Milli COCO Lokomotif Yazılım Geliştirilmesi ve URAYSİM Destekleme İş Birliklerine ilişkin protokoller gerçekleştirildi, paneller ve B2B toplantıları yapıldı.

Yine iş planı kapsamında KARDEMİR A.Ş'de Demiryolu Teker, Aks, Teker Seti Üretimi ve Geliştirme Çalışmaları tematik konulu toplantı ve saha ziyareti, akabinde İspanya Demiryolu Endüstrisi kümelenmesi(MAFEX) firmaları ile üyelerimiz arasında ihracatı artırmak amaçlı işbirliği toplantıları gerçekleştirilmiştir. Yapılan tüm faaliyetler Sanayi Bakanlığı tarafından onaylanan program dahilinde yürütülmektedir.

-Yurt Dışı Projeleri

ARUS, European Railway Clusters Initiative(ERCI) faaliyetleri kapsamında ERCI üyesi kümelenmeler ile ortak projeler gerçekleştirmektedir. Bu kapsamda ;

- EXcellence EXchange and Teaming-up between Railway clusters and ecosystems (EXXTRA) : 2020-2022 : <http://exxtraproject.eu/>
- STrategic Alliances boosting Railway SMEs (STARS): 2021-2023: <https://starseurope.eu/>
- Learnings for European Autonomy to Deliver Europe's Rail in 2030(LEADER 2030): 2022-2026: https://www.eurailclusters.com/erci_project/leader-2030/

Projeleri tamamlanmış bulunmaktadır.

ARUS Avrupa Raylı Sistemler Kümeler Girişimi(ERCI) Üyesi Oldu

ARUS, 2018 yılında uluslararası faaliyetleri kapsamında şu an itibarıyla 17 Avrupa ülkesi ve 18 Avrupa Raylı Sistemler Kümelenmesinden oluşan European Railway Clusters Initiative/ Avrupa Raylı Sistemler Kümeler Girişimi (ERCI)'ne üye olmuş ve bu tarihten itibaren girişimin tüm ortak proje, fuar, etkinlik ve iş birliklerinde yer almıştır.

ARUS, ERCI üyesi olan 17 Avrupa ülkesi (Almanya, İtalya, Fransa, İngiltere, İspanya, Polonya, Türkiye, Belçika, İsveç, Portekiz, İskoçya, Hırvatistan, Slovenya, Sırbistan, Bosna Hersek, Karadağ, Makedonya) ve 18 raylı sistem kümelenmesi (Almanya/Rail.S, İtalya/DITECFER, İspanya/MAFEX, Fransa/i-Trans, İspanya/In-move bu Rail Group, Türkiye/ARUS, Avusturya/AC Styria, Belçika/Logistics in Wallonia, Almanya/CNA-Cluster Bahntechnik, İsveç/Järnvägsklustret Railway Cluster, Almanya/Cluster Transport|Mobility|Logistics/Berlin-Brandenburg, İskoçya/Rail Cluster Scotland, Sırbistan/RCSEE- Rail Cluster for South-East Europe, Polonya/Południowy Klaster Kolejowy - Southern Railway Cluster, İngiltere/BCRRE-Birmingham Centre for Railway Research and Education ve Portekiz/PFP) ile işbirlikleri gerçekleştirerek B2B toplantıları, uluslararası fuar, etkinlik ve pazarlama heyetleri yapmaktadır. Bu kapsamda sektörel kümelenmeler ile uluslararası işbirliği protokolleri çerçevesinde ARUS üyelerine yurtdışındaki muhtelif projeler ve iş birlikleri konusunda yeni fırsatlar sunulmaktadır. ARUS, ayrıca Avrupa İşletmeler Ağı-EEN ve Avrupa Kümelenmeler İşbirliği Platformu-ECCP'ye kayıtlı olup burada çıkan iş fırsatlarını üyelerine iletmektedir.

ARUS üyeleri şu ana kadar 4 adet ERCI Avrupa İnovasyon Ödülü ile 2 adet Frost & Sullivan Avrupa'da Yılın Şirketi ve Akıllı Ulaşım Sistemlerinde Avrupa Liderlik Ödülleri kazanmıştır. Aselsan; Demiryolu Fiber Optik Algılayıcı Akıllı İzleme ve Uyarı Sistemi projesi, Enekom; Rail Acoustic Demiryolları Ray Kırıklarının Algılama Sistemi projesi, Bozankaya; Bataryalı yeni nesil elektrikli tramvay projesi, TCDD-TÜBİTAK RUTE ise Tren Tanıma Sistemi projesi ile Avrupa inovasyon ödüllerini kazandı. Yine Frost- Sullivan tarafından düzenlenen yarışmalarda ise Bozankaya, Avrupa'da yılın şirketi ve Kent Kart, Akıllı Ulaşım Sistemlerinde Avrupa liderlik ödülleri ile başarılarını uluslararası alanda kanıtladı.

ARUS Türkiye'de Gümüş Kalite Sertifikasına Sahip İlk Kümelenme

ARUS, 2022 yılında European Secretariat for Cluster Analysis (ESCA) tarafından gerçekleştirilen Avrupa Küme Mükemmeliyeti Belgelendirmesi kapsamında ülkemizde kümeler arasında ilk defa **"Gümüş Kalite"** sertifikası almaya hak kazanmış kümelenme olarak uluslararası başarısını taçlandırmıştır.

Uluslararası Belgelendirme Çalışmaları

ARUS çatısı altında danışmanlık hizmetleri alınarak; üyelerimizin IRIS, TSI, ECM, EN 15085-2 Kaynaklı imalat belgeleri almasına önemli katkılar sağlanmıştır. Yapılan çalışmalar ve yönlendirmeler sonucunda şu ana kadar 69 üyemiz EN15085 Kaynaklı imalat belgesi, 42 üyemiz IRIS belgesi, 15 üyemiz TSI belgesi, 24 üyemiz ECM belgelerini alarak sertifikasyon sürecini tamamlamıştır. İhtiyaç analizi ve ihracatı geliştirme amaçlı yaklaşık 100 üyemiz dış ticaret eğitimi almış olup üyelerimizden gelen tüm eğitim talepleri değerlendirilerek karşılanmaktadır.

ARUS Ulusal Raylı Sistemler Test ve Araştırma Merkezi (URAYSİM) Yönetiminde

URAYSİM projesi, Türkiye'yi raylı sistemler alanında dünyanın sayılı merkezlerinden birisi haline getirecek olan, ülkemizin yerli ve milli üretim modeli anlayışının vizyon projelerinden birisidir. Bu proje, ülkemizi raylı sistemler alanındaki uluslararası pazarın en önemli oyuncularından biri haline getirecek, ülkemizi raylı sistemler alanında daha ileri seviyelere taşıyacak bir projedir. URAYSİM 2012 yılı DPT yatırım programında yer almış, merkezin faaliyete geçmesi için yapılan planlama kapsamında 2013 yılında mühendislik bilim alanından seçilen 23 araştırma görevlisi yüksek lisans ve doktora çalışmaları yapmak üzere yurt dışına gönderilmiştir. 2013 yılında Eskişehir Alpu'da tahsis edilen 700 dönümlük arazi üzerinde test merkezi yapılmak üzere test laboratuvarlarının temeli 2016'da atılmış ve inşaatı 2019 yılında tamamlanmıştır. URAYSİM, 2023 yılında 6550 Sayılı Araştırma Altyapılarının Desteklenmesine Dair Kanun kapsamına alınarak tüzel kişilik kazanmıştır. Bu kapsamda yeni yönetim kurulu oluşturulmuş ve ARUS, 2026 yılında Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından URAYSİM Yönetimine atanmıştır.

Dünyaya Raylı Sistemler İhraç Ediyoruz

Bozankaya, 2018 yılında Bangkok Green Line metro projesi kapsamında Siemens ile birlikte her biri 4 vagon dan oluş an 22 metro tren seti(88 adet) ve Bangkok Blueline hattı için 105 adet metro gövdesi üretti. Bu araç lar şimdi Bangkok'ta hizmet veriyor. Yine 2025 yılında Siemens ile 159 Metro aracı ihalesini kazandı. Bu projede metro araç ları Bozankaya Sincan tesislerinde üretilecek olup altyapı ve sinyalizasyon çalış maları da Siemens tarafından gerçekleştirilecek.

Bozankaya, 2019 yılında Romanya'ya ihracatına başladığı ve yeni sözleşmelerle beraber toplam 84 adet Tramvaydan sonra İtalya için 50 adet, Sırbistan için 25 adet, Polonya için 10 adet Tramvay ihalesini kazandı ve bu araç ların çoğunu üreterek ihraç etti. Durmazlar firması 2018 yılında Polonya'da 12 adet Panorama, 2020 yılında Romanya'da 13 adet Panorama Tramvay ihalesini kazandı ve tamamını ihraç etti. Üretilen tüm raylı sistem araç ları şu anda Romanya, Polonya, İtalya, Sırbistan ve Taylan'da hizmet veriyor ve her geçen yıl ihracat miktarı artarak çoğ alıyor.

Gökrail, Vako, Erciyas, Acarlar Vagon, Raitur, Özbir, Esray, Epsilon vagon firmalarımız her yıl 150- 200 milyon Euro arasında yük vagonu ihracatı yapıyor. Çok sayıda ARUS üyesi raylı sistem ekipmanları ihraç ediyor. Yapı Merkezi, Gülermak, Doğ uş, Limak, Rönesans, Kolin ve Mapa İnşaat gibi sektörün önde gelen Türk firmaları; Asya'dan Afrika'ya, Avrupa'dan Orta Doğ u'ya kadar uzanan geniş bir coğrafyada metro, tramvay, konvansiyonel demiryolu ve yüksek hızlı tren altyapı projelerini bir bir hayata geçiriyorlar.

ARUS üyeleri, kısa sürede başarılarını uluslararası alanda da kanıtlayarak 2025 yılında Romanya'dan Tayland'a, Polonya'dan Tanzanya'ya, Etiyopya'dan Fas'a, Ukrayna'dan, İtalya'ya, Katar'dan Suudi Arabistan'a kadar altyapı dahil olmak üzere toplam 25 ülkeye 1 milyar Euro'nun üzerinde raylı sistem ihracatı gerçekleştirdi. Araç, vagon ve altyapı sistemlerinde büyük ihracat başarısı gösteren üyelerimizin yanı sıra birçok ana bileş en, alt bileş en, iç-dış giydirme ve cer motoru gibi kritik parçaların uluslararası standartlara uygun üretimini yapan üyelerimiz de dünya çapındaki büyük araç üreticilerinin tedarikçisi olarak ihracat yapmaya devam ediyorlar.

Dr. İlhami PEKTAŞ

ODTÜ Metalurji ve Malzeme Mühendisliği Bölümü mezunudur. Aynı Üniversitede Yüksek Lisans ve Gazi Üniversitesinde Makine Bölümünde Doktorasını tamamladı. Erkunt Döküm ve Makine Fabrikaları, Tübitak, Mitaş T.A.Ş' de üst düzey yöneticilik, Ereğli Demir Çelik - Çelbor Çelik Boru Fabrikasında Genel Müdürlük görevlerinde bulundu. Halen OSTİM'de Anadolu Raylı Ulaşım Sistemleri Kümelenmesi (ARUS) yöneticisi olan Pektaş, yurt içinde ve yurt dışında yayınlanmış çok sayıda esere sahip olup, ülkemizde Milli Sanayimizin Gelişmesi için çalışmalar yapmaktadır.